

Počítač je super!

Rozhovor s Máriou Štefánkovou a Petrou Štefankovou.

Spisovateľka, redaktorka a predovšetkým prekladateľka Mária Štefánková a ilustrátorka Petra Štefanková prijali pozvanie do Materskej školy na ulici F. E. Scherera v Piešťanoch, kde predstavili svoju knižku pre predškolákov My už vieme všeličo. Po stretnutí s deťmi sme obom položili pár otázok.

Ako sa zmenila vaša práca redaktorky a prekladateľky počas rokov? Stal sa počítač Vaším verným a neodmysliteľným pomocníkom?

MŠ: Keď som začala pracovať ako redaktorka, ešte neboli nijaké počítače. Viete si to predstaviť? Každé slovíčko svojich prekladov som si rukou písala na papier, potom som celý text prepísala na písacom stroji. Redaktorka text zredigovala, to znamená, že niečo ceruzkou prepísala, opravila, navrhla lepšie riešenia, iné slová... potom bolo treba celý dočarbaný text opäť prepísať na písacom stroji, čím vznikol čistopis. Tento išiel do tlačiarne, kde ho sadzač písmenko po písmenku vysádzal. Toto sa muselo opäť prečítať, a opraviť vo dvoch postupoch... Keď si pomyslím, aké jednoduché je to teraz v počítači, ani sa mi veriť nechce, koľko bolo kedysi s knižkou práce.

Počítač je moja pravá ruka, môj dobrý kamarát a verný pomocník. Už sa mi síce stalo, že som si neopatrne vymazala niekoľkodňovú prácu, ale bola to moja chyba, teraz si dávam lepšiu pozor. Už by som nevedela ani písať, ani prekladať bez počítača. Na internete si nájdem, čo potrebujem, sú tam aj veľmi dobré slovníky. Počítač je super!

Zmenil sa, podľa Vás, detský čitateľ a jeho nároky na detskú knihu v priebehu desaťročí? Čo by ste ako spisovateľka zaželi každému detskému čitateľovi?

Nároky na detské knihy, a nielen na detské, sa stupňujú s nárokmi, ktoré na človeka kladie súčasný život. Ako sa mení ten, tak sa menia aj spracované témy. Podľa mňa, každý detský čitateľ začína rovnako: počúvaním príbehov, rozprávok, básničiek... a veľa závisí od rodičov a pedagógov, ako ho usmernia, čo mu dajú do rúk na čítanie, k čomu ho vedú. Viem, že každé dieťa by si v knižnici našlo niečo, čo by ho zaujalo. Na nás dospelých je, aby sme ho do tej knižnice priviedli. Každému malému čitateľovi želim, aby sa k nemu dostala tá jeho knižka, ktorá odštartuje jeho premenu na veľkého čitateľa.

Petra Štefanková je grafická dizajnérka, ilustrátorka a režisérka animovaného filmu. Za svoj druhý domov si vybrala Londýn. Preto sme sa jej spýtali: Čím Vás očaril Londýn? A čo Vám tam najviac chýba?

PŠ: Londýn som chcela aspoň vidieť od stredoškolských čias, hoci nikdy by mi ani nenapadlo, že tam nakoniec strávim významnú časť svojho života. Takisto som ani nespívala o možnostiach, ktoré sa mi otvorili hlavne v spoločenskej oblasti po výhre v umeleckej súťaži televízie Channel 4 v roku 2007. Mohla som osobne stretnúť množstvo významných osobností, medzi nimi Jonasa Mekasa, otca filmovej avantgardy, ktorý žije v USA, Rachel Armstrong, biologičku, ktorá sa zaoberá projektom Živej architektúry, Verbal Vigilante - dvojicu hudobníkov tvoriacich pre film, nedávno aj fotografa britskej kráľovnej Alžbety II. Davida Secomba a ďalších. To bol najsilnejší dôvod prečo som zostala v Anglicku zopár rokov a stále sa tam veľmi rada vraciam. Počas môjho pobytu v Anglicku mi však najviac chýbala najbližšia rodina, môj život je pevne zviazaný týmto rodinným putom a tak dnes pôsobím zo Slovenska a dúfam, že sa mi podarí udržať určité povedomie o mojej práci prinajmenšom v európskom kontexte.

Aké sú vaše najobľúbenejšie výtvarné techniky?

Najobľúbenejšou technikou, ktorú používam pri ilustrovaní kníh, časopisov, ale aj animovaných projektov je počítačová grafika. Hoci v poslednom období sa určite nevyhýbam ani ceruzke, perám, pastelkám, akvarelu, gvašu a trošku experimentujem s akrylom. Mám dokonca rozpracovaný projekt na veľký formát, v ktorom využívam maľbu na textil. Počítačová grafika je však podľa mňa najflexibilnejšia technika, zároveň také dielo môže byť vizuálne veľmi súčasné a aktuálne.

Obom autorkám želáme veľa tvorivých síl a tešíme sa s nimi na ďalšie stretnutie. Ďakujeme za rozhovor.

Podujatie: My už vieme všeličo

Autor rozhovoru: Ivana Krajčovičová

Účastníci rozhovoru: Mária Štefánková a Petra Štefanková

Piešťany 29. 6. 2017